

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Alparslan BAYRAKTAR tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 99. maddeleri gereğince yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Dr. Jale Nur SÜLLÜ
Eskişehir Milletvekili

Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu yönetimindeki Koza Altın İşletmeleri A.Ş.'nin Eskişehir ili Sivrihisar ilçesi Kaymaz mahallesinde planladığı Maden Atık Depolama Tesisi Projesi, pek çok yönden büyük endişe ve tehlike yaratmaktadır. Koza Altın İşletmeleri A.Ş. tarafından hazırlanan Çevre Etki Değerlendirme (ÇED) raporuna göre, Kaymaz mahallesine 600 metre mesafede 40 metre derinliğinde 5 milyon 500 bin metreküp kapasiteli 3. Siyanürlü Zehirli Atık Barajı inşa edileceği belirtilmektedir. Bu projenin gerçekleşmesi durumunda, çevre ve insan sağlığı üzerinde ciddi olumsuz etkilere yol açacaktır. Ayrıca, planlanan kapasite artışının büyük bir kısmının Çanakkale'deki başka altın madenlerinden; 517 km uzaklıktan Kaymaz'a taşınacak toprak için olması, günlük 149 kamyonun Çanakkale-Kaymaz arasında taşımacılık yapmasına yol açacaktır. Şirket tarafından hazırlanan ÇED raporunda, üçüncü zehirli atık barajının 10 yıl içinde dolması öngörülmektedir ve bu durumda dördüncü ve beşinci barajların yapılmasının kaçınılmaz olduğu ifade edilmektedir. Gerçekleştirilecek projenin yaşam ve verimli tarım topraklarına yakınlığı, bölgedeki insanların ve Kaymaz mahallesinin yaşam alanlarının ciddi şekilde etkileneceği anlamına gelmektedir. Ayrıca, altın uğruna Kaymaz mahallesinin başka bir yerleşim yerine taşınması bile gündeme gelecektir. Bu projenin gerçekleşmesiyle birlikte Kaymaz'daki meralar, tarım arazileri ve hayvancılık faaliyetleri de yok olma riskiyle karşı karşıya kalacaktır.

Bu bağlamda,

- 1) 18 Ekim 2016 ve 7 Mayıs 2011 tarihlerinde Kütahya'daki Eti Gümüş Tesisleri'ndeki Siyanür Atık Havuzu'nun çökmesi, 19 Kasım 2021'de Giresun'un Şebinkarahisar ilçesi Yeşilkardeş mahallesinde kurşun, çinko ve bakır madeni atık havuzunun çökmesi ve 23 Kasım 2021'de Erzincan'da yaşanan bir altın madenine ait atık havuzunun patlaması gibi olaylarda mal, can ve çevre felaketlerinin yaşandığı göz önüne alındığında, Kaymaz'da benzer bir felaketin yaşanmaması konusunda gerek ilgili şirket gerekse Bakanlığınız bir güvence vermekte midir? Söz konusu bu güvenceler nelerdir?
- 2) ÇED raporuna göre, Kaymaz'da kurulacak tesis yılda 1 milyon ton kapasiteyle çalışacak ve ton başına 1,5 kg siyanürün kullanılacağı öngörülmektedir. Yılda bin 500 ton siyanür kullanılmasının çevreye ve insan sağlığına kısa ve uzun vadede yaratacağı telafi edilemez etkileri konusunda Bakanlığınızın bir çalışması olmuş mudur?

- 3) ÇED raporunda, şirketin ayda 85 bin metreküp su çektiği belirtilmekte; bu da yılda 1 milyon 20 bin metreküp suya denk gelmektedir. Su kaynaklarının yetersiz olduğu bir tarım bölgesinde milyonlarca litre suyun siyanürlü altın madenciliği için kullanılmasının sonuçları neler olacaktır?
- 4) Koza Altın İşletmeleri A.Ş.'nin Eskişehir ili Kaymaz Mahallesi'nde yapmayı planladığı Maden Atık Depolama Tesisi Projesi'nin ÇED raporunun tüm boyutlarıyla değerlendirilmesi, çevre ve insan sağlığı açısından olası tehlikelerin tespit edilmesi ve zehirlendiklerini, kanser hastası olduklarını ifade eden vatandaşların kaygılarının dikkate alınması amacıyla Bakanlığınız tarafından yeni bir inceleme veya değerlendirme söz konusu olacak mıdır? Projenin Sağlık Etki Değerlendirmesi mevcut mudur?
- 5) Yapılması planlanan ve zehir depolanacak olan Maden Atık Depolama Tesisi Projesi'nin deprem fay hattı üzerinde inşa edildiği doğru mudur? Bu durumun yaratacağı olası tüm riskler ilgili şirket ve Bakanlığınız tarafından dikkate alınmış mıdır? Eğer değerlendirildiyse, hangi önlemler alınmıştır?